

ÅRSRAPPORT 2011

- *Styrets Årsberetning*
- *Årsoppgjør m/ noter*
- *Revisjonsberetning*

MEDECINS SANS FRONTIERES
LEGER UTEN GRENSER

Årsberetning 2011

Médecins Sans Frontières Norway

Leger Uten Grenser Norge

Leger Uten Grenser er en nøytral og uavhengig medisinsk hjelpeorganisasjon som redder liv og lindrer nød. Vi hjelper dem som trenger det mest – uansett hvem, uansett hvor, uansett hvorfor.

Leger Uten Grenser gir nødhjelp til mennesker i krig, kriser og katastrofer, og andre som ikke har tilgang til grunnleggende helsetjenester. I tillegg varsler vi om overgrep og glemte kriser – fordi færre dør når flere vet.

Leger Uten Grenser i Norge ble dannet i 1996 og er en del av en internasjonal bevegelse, Médecins Sans Frontières – MSF. Fra desember 2011 består organisasjonen av 24 seksjoner med en internasjonal generalforsamling og styre. Den norske seksjonen har et nært samarbeid med de andre seksjonene. Leger Uten Grenser i Norge er representert i Leger Uten Grensers internasjonale organer.

Det overordnede målet med all vår virksomhet er å hjelpe mennesker i nød i tråd med grunnleggende humanitære prinsipper. Vi er en organisasjon med engasjerte og idealistiske medlemmer, med rotfeste i og støtte fra det norske samfunnet.

I Norge fokuserer Leger Uten Grenser på målrettet rekruttering av personell til våre feltprosjekter, innsamling av midler til gjennomføring av prosjekter. I tillegg driver Leger Uten Grenser Norge informasjonsarbeid for å skape oppmerksomhet om humanitære kriser, og jobber med talsmannsarbeid for å skape politisk endring på våre humanitære kjernesaker. Leger Uten Grenser Norge bidrar også med operasjonell støtte til flere av organisasjonens feltprosjekter.

Som medeier i Leger Uten Grensers operasjonelle senter i Brussel, samt deltager i organisasjonens internasjonale fora, er vi en aktiv bidragsyter i utviklingen av bevegelsens operasjonelle strategi og virksomhet.

I 1999 fikk Leger Uten Grenser Nobels Fredspris for "organisasjonens banebrytende humanitære innsats på flere kontinenter".

Leger Uten Grenser utgir årlig en omfattende aktivitetsrapport som oppsummerer våre feltprosjekter og tar opp aktuelle medisinske og humanitære temaer. Rapporten, MSF Activity Report, kan fås ved henvendelse til vårt kontor eller leses på vår hjemmeside: www.legerutengrenser.no

Redegjørelse for virksomheten

Rekruttering av feltpersonell

En av hovedmålsettingene til Leger Uten Grenser Norge er å være en solid bidragsyter av internasjonalt personell til Leger Uten Grenser sine prosjekter rundt om i verden

I 2011 reiste 49 personer fra Leger Uten Grenser Norge på 63 ulike oppdrag i Afghanistan, Bangladesh, Den Sentralafrikanske Republikk, Elfenbenskysten, Etiopia, Haiti, India, Irak, Jemen, Kongo, Libya, Myanmar, Nigeria, Pakistan, Russland, Sør Sudan, Sierra Leone, Somalia og Tyrkia.

Leger Uten Grenser Norge rekrutterer og sender ut leger, sykepleiere, jordmødre, bioingeniører, farmasøyter, psykologer samt ikke-medisinsk personell som økonomer, administratorer, logistikere, ingeniører, arkitekter, håndverkere m fl. Organisasjonen rekrutterer nytt personell fortløpende. Vi legger stor vekt på profesjonalitet, personlig egnethet og motivasjon i vår rekruttering. Vårt personell jobber med å gi grunnleggende medisinsk behandling både innen primær- og sekundærhelsetjenesten i land og områder hvor helsetilbudet er svekket pga humanitære kriser.

Organisasjonen legger vekt på god individuell oppfølging før, under og etter utenlandsoppdrag. Hver enkelt feltarbeider gjennomgår forberedelseskurs, personlig briefing og informasjon før sitt oppdrag. Leger Uten Grenser krever grundig helsesjekk, vandelsattest, attester og diplomer fra den enkelte før utreise. En god oppfølging etter endt oppdrag med medisinsk sjekk, tilbud om psykologhjelp og tilkobling til vårt kollegiale støttenettverk er en del av vår rutine.

Informasjonsarbeid og varsling om overgrep

I desember 2010 avholdt Elfenbenskysten presidentvalg, og de første månedene av 2011 var preget av intense og omfattende kamphandlinger i det vestafrikanske landet. Hundretusener ble tvunget på flukt i eget land og til nabolandet Liberia. Leger Uten Grenser ga nødhjelp til flyktninger og fordrevne, og sendte i løpet av årets første måneder ut flere pressemeldinger for å rette oppmerksomhet mot den kritiske humanitære situasjonen i landet.

I februar 2011 brøt det ut borgerkrig i Libya. Leger Uten Grenser behandlet skadede og bisto med forsyninger. Hjelpeorganisasjonen varslet gjentatte ganger om store humanitære behov i deler av landet, samt om at humanitær hjelp ble forhindret fra å nå fram til rammede områder og at sårede ble nektet evakuering fra stridssoner.

Den 20 år lange krisen i Somalia toppet seg sommeren 2011. Tørke, matmangel og konflikt drev hundretusener av somaliere på flukt, blant annet til nabolandene Etiopia og Kenya. Leger Uten Grenser behandlet underernærte barn og ga annen medisinsk hjelp til flyktninger, fordrevne og fastboende i Somalia og andre deler av Afrikas Horn. Informasjonsavdelingen jobbet kontinuerlig med å skape oppmerksomhet rundt krisen.

I juli lanserte Leger Uten Grenser sin liste over ti glemte kriser som får for lite oppmerksomhet i norske medier. Arbeidet med å rette mediernes søkelys mot disse krisene utgjorde en betydelig del av informasjonsavdelingens arbeid i andre halvdel av 2011. Listen ble lansert med en godt besøkt pressekonferanse. En egen seksjon av Leger Uten Grensers nettside ble dedikert til de glemte krisene, og informasjonsfilmer ble produsert og distribuert via sosiale medier. Over 3000 niendeklasse-elever fra hele landet deltok i et omfattende skoleprosjekt om de glemte krisene, og Leger Uten Grenser arrangerte i desember en paneldebatt om temaet med deltakere fra mediene og akademia.

Gjennom hele året fortsatte Leger Uten Grenser sitt informasjonsarbeid om hiv/aids. Dette arbeidet fikk ny aktualitet da det ble kjent at Det globale fondet for bekjempelse av aids, tuberkulose og malaria måtte innstille sin neste finansieringsrunde på grunn av pengemangel. På verdens aidsdag 1. desember slo Leger Uten Grenser alarm. Budskapet var at verden nå har muligheten til å sette en stopper for aidsepidemien en gang for alle, men bare dersom alle som trenger, får behandling.

Innsamling av midler

Leger Uten Grensers mottok i 2011 nesten 80% av sine inntekter fra private givere og drøye 17% via offentlig prosjektstøtte. Bred støtte fra befolkningen både økonomisk og moralsk er en forutsetning for å nå Leger Uten Grensers mål om å redde liv og lindre nød. For å sikre vår uavhengighet og raskt kunne hjelpe dem som trenger det aller mest har Leger Uten Grenser som prinsipp at private gaver til enhver tid skal utgjøre over 50 prosent av våre inntekter. I de senere år har Leger Uten Grenser internasjonalt hatt en andel private midler på over 85 prosent.

Støtte fra privatpersoner, bedrifter, organisasjoner og stiftelser

Private bidrag er med på å sikre organisasjonen økonomisk uavhengighet. Det gir oss mulighet til å handle raskt og være til stede der behovene til enhver tid er størst, uavhengig av myndigheter og andre institusjonelle givers prioriteringer og budsjetter. Leger Uten Grenser har opplevd en økning i bidrag fra privatpersoner i løpet av 2011.

Støtte fra privatpersoner, også i form av testamentariske gaver og støtte fra bedrifter og stiftelser, er sentralt i vårt innsamlingsarbeid og utgjorde i 2011 172 millioner kroner.

Om Leger Uten Grensers givere

Leger Uten Grenser har mange givere som støtter oss enten fast eller en gang i mellom. Det er viktig for oss å kommunisere med våre givere om de behov og problemstillinger vi møter i vårt arbeid. Regelmessig støtte er blitt en stadig viktigere inntektskilde og det forventes at denne andelen vil fortsette å øke i tiden framover. Leger Uten Grenser benytter seg av flere ulike måter for å gi folk muligheten til å støtte vårt arbeid, blant annet egne ververe som er ansatt i Leger Uten Grenser og jobber på timebasis.

Gaver i form av tjenester

Leger Uten Grenser har i 2011 mottatt vesentlige gaver i form av tjenester og varer, som er innenfor områder organisasjonen har hatt god nytte av. For å nevne noe; lederutvikling, software, konsulenttjenester, juridisk bistand og produkter til feltarbeidere.

Arven etter Haaken A. Christensen

Leger Uten Grenser mottok i 2008 en betydelig arv etter Haaken A. Christensen. I løpet av 2011 er det totale arvebeløpet kommet opp i 230 millioner kroner. Gjennom 2011 er det fra disse midlene blitt allokert 20 millioner kroner til våre humanitære prosjekter i Niger, Afghanistan, Somalia og Irak samt til forskning på medisiner mot glemte sykdommer (Drugs for Neglected Diseases initiative).

Offentlige prosjektmidler

Det er viktig for Leger Uten Grenser å opprettholde kontakten med statlige institusjoner, som Utenriksdepartementet og Norad, for finansiering av feltprosjekter. Slik kontakt gir oss også mulighet til å synliggjøre skjebnen og situasjonen til de menneskene vi møter i felt, og er en viktig arena for menings- og informasjonsutveksling med politiske og institusjonelle aktører. Vi ser også i økende grad at UD og politikere innkaller til møter om konkrete kriser samt i forbindelse med gjennomføring av tjenestereiser. Innspill og utfordringer fra Leger Uten Grenser blir tydelig verdsatt. Vi opplever ofte at Leger Uten Grenser er en av de få norske organisasjonene som har konkrete felterfaringer å meddele. Vi får stadig tilbakemelding om våre innspill er verdifulle og at de ser på Leger Uten Grenser som en viktig samarbeidspartner.

Offentlige prosjektbevilgninger har vært på om lag 40 millioner i 2011 med en nedgang i de siste 3 årene. Det har vært vanskelig å få gjennomslag for økning i bevilgningene. Vi arbeider fortsatt med å få godkjent en større rammeavtale over flere år også med UD, og å øke den eksisterende rammeavtalen med NORAD.

Utenriksdepartementet viste i 2011 interesse for Leger Uten Grensers engasjement i ulike deler av Sudan, spesielt i forbindelse med arbeidet i Sør-Sudan i tiden etter folkeavstemningen. I tillegg har det vært vist interesse for situasjonen i Zimbabwe og Myanmar, samt den prekære situasjonen i Somalia, Etiopia og Kenya i forbindelse med tørken og konfliktene i området. Norad er fortsatt engasjert i våre hiv/aids-prosjekter, også i kombinasjon med behandling av tuberkulose

I tillegg til å søke om prosjektstøtte, har Leger Uten Grenser hatt kontakt med norske myndigheter i forbindelse med våre forslag til tiltak for å bedre tilgangen til medisiner og medisinsk behandling i fattige

land. Vi har forsterket vårt påvirkningsarbeid for å bedre den humanitære situasjonen for mennesker i nød, da spesielt rettet mot politikere og andre beslutningstakere, der Norge har mulighet for å påvirke i internasjonale fora.

Personal og administrasjon

Leger Uten Grensers norske seksjon flyttet i januar 2011 fra Youngstorget til Hausmannsgate, grunnet behov for større lokaler. Organisasjonen har ingen fysisk produksjon, og forurenses således ikke det ytre miljø. Kontoret støtter og bidrar til forsknings- og utviklingsaktiviteter gjennom Leger Uten Grensers internasjonale kampanje for tilgang til livsviktige medisiner (Access) samt DNDi (Drugs for Neglected Diseases initiative).

Feltarbeidere rekruttert i Norge har norske ansettelseskontrakter. Personellet avlønnes etter egen internasjonal lønnskala som reflekterer frivillighetstankegangen til Leger Uten Grenser.

I 2011 utgjorde Leger Uten Grensers administrasjon i Norge totalt 32,8 årsverk i kontorstillinger, 25,9 årsverk i verveaktivitet og annen prosjektvirksomhet samt 3,2 årsverk tilknyttet en internasjonal beredskapsgruppe. I tillegg har kontoret hatt en sivilarbeider ansatt fra januar til mai 2011. De ansatte ved kontoret avlønnes etter egne satser for Leger Uten Grenser. Styreleder er deltidslønnet, 20%. Styremedlemmer og frivillig personell honoreres ikke.

Ved siden av å yte operasjonell støtte til våre humanitære prosjekter fokuserer i hovedsak det norske kontorets ansatte på arbeidet med vår rekrutterings-, innsamlings-, og informasjonsvirksomhet. Derfor utgjør det norske kontorets virksomhet i stor grad administrative årsverk. Ellers foregår vår operasjonelle og formålsrettede virksomhet ute i felt samt ved våre operasjonelle sentre. Det er denne operasjonelle aktiviteten den norske organisasjonen rekrutterer til og finansierer.

Arbeidsmiljøet på kontoret anses som godt og sykefravær anses som normalt. Det forekommer ikke forskjellsbehandling grunnet kjønn i saker som for eksempel lønn, avansement og rekruttering. Av kontorets ansatte ved årets slutt var 58% kvinner og 42% menn. Av styrets 9 medlemmer er 4 kvinner. Ledelsen anser situasjonen som tilfredsstillende, og det har ikke vært nødvendig å innføre spesielle tiltak for å sikre likestillingssituasjonen.

Kontoret har gjennom alle år mottatt god støtte fra frivillig ikke-lønnet personale. Denne støtten har økt i 2011, spesielt i forbindelse med praktikantstillinger.

Økonomisk oversikt

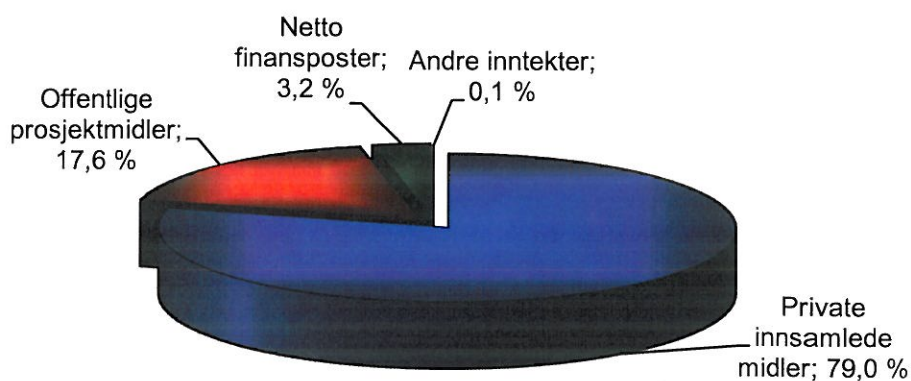
Leger Uten Grensers inntekt var i 2011 på 210,1 millioner kroner. Av dette er 171,7 millioner samlet inn fra private givere. Private innsamlede midler har økt med 16,5 millioner kroner fra 2010. Leger Uten Grenser fikk bevilget 38,3 millioner fra Utenriksdepartementet og NORAD til spesifikke prosjekter der offentlige midler er akseptert.

Finansposter dreier seg i det vesentligste om opptjente renter og avkastning i forbindelse med forvaltning av midler fra Haaken A. Christensens dødsbo samt andre private midler mottatt gjennom 2011. Finansplasseringene er i tråd med styrets retningslinjer med hensyn til sikkerhet, risikospredning og likviditet.

Totale anskaffede midler består av:
(mill kroner)

		2011	2010	Endring i %
Inntekter	Private innsamlede midler, inkl Haaken	171,7	155,1	10,7 %
	Offentlige prosjektmidler	38,3	53,7	-28,7 %
	Andre inntekter	0,2	0,1	286,2 %
	Sum anskaffede midler	210,1	208,9	0,6 %
	Netto finansposter	7,0	7,5	-6,3 %
	Sum totale inntekter	217,2	216,4	0,4 %

Anskaffede midler fordeler seg på 79,0 % private innsamlede midler og 17,6 % offentlige prosjektmidler. Andre inntekter og avkastning utgjør 3,3 %.

Anvendelse av midler:
(mill kroner)

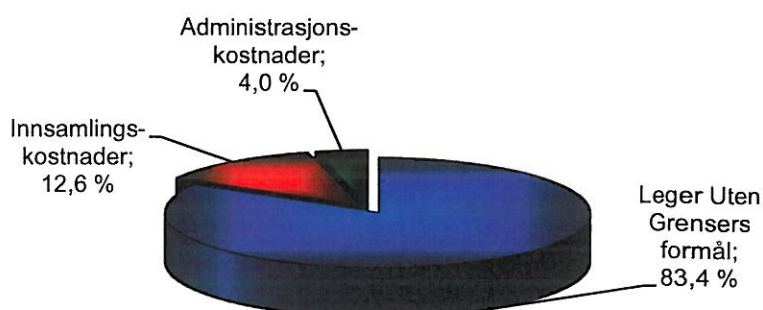
		2011	2010	Endring i %
Kostnader	Operasjonelle kostnader	186,2	173,1	7,6 %
	Informasjonsarbeid / Temoignage	7,2	5,9	21,5 %
	Andre humanitære aktiviteter	4,1	2,6	55,7 %
	Leger Uten Grensers formål	197,5	181,7	8,7 %
	Innsamlingskostnader	30,0	40,4	-25,9 %
	Administrasjonskostnader	9,5	9,8	-3,7 %
	Anvendelse av midler	236,9	231,9	2,2 %

Den totale anvendelsen av midler til operasjonell virksomhet har økt med 13,1 millioner i forhold til 2010. Dette skyldes økningen i inntekter fra private givere, samt reduserte innsamlingskostnader. Anvendelsen av offentlige midler har holdt seg forholdsvis stabil fra 2010 til 2011, til tross for reduserte inntekter. Dette skyldes at 7,5 av de 10 millionene vi mottok fra NORAD i forbindelse med Artistgallaen i desember 2010 ble anvendt i felt i 2011. De resterende 2,5 millioner vil bli anvendt i 2012. Anvendelsen av midler fra Haaken A. Christensens testamente har gått ned fra 39,3 millioner i 2010 til 20,1 millioner i 2011.

Informasjonsarbeid viser en økning i forhold til 2010. Dette skyldes i hovedsak kostnader i forbindelse med kampanjen om de ti glemte kriser i 2011. Økningen i andre humanitære aktiviteter gjelder økte bidrag fra

Haaken A. Christensens testamente til DNDi (Drugs for Neglected Diseases initiative). Innsamlingskostnadene har gått ned fra 2010 til 2011. Dette skyldes investeringene i forbindelse med Artistgallaen på TV2 i 2010. Administrasjonskostnadene ligger på samme nivå i 2011 som i 2010. Imidlertid har driftsstøtte til det internasjonale kontoret gått ned med om lag 2,7 millioner kroner, mens administrasjonskostnadene i Norge har økt med 2,4 millioner. Mye av denne økningen er relatert til flytteprosessen i januar 2011.

Diagrammet under viser Leger Uten Grensers anvendelse av midler i 2011.

Kommentarer til anvendelse av midler:

Operasjonelle kostnader:	Private og institusjonelle midler allokert til Leger Uten Grensers operasjonelle prosjekter internasjonalt samt Leger Uten Grenser i Norge sin andel av indirekte operasjonelle kostnader ved vårt operasjonelle senter i Brussel. Kostnader til rekruttering av feltpersonell inngår.
Informasjonsarbeid/Témoignage:	Kostnader til opinionsbygging, pressearbeid og bevisstgjøring. Lønnskostnad for informasjonsmedarbeidere ved kontoret i Norge inngår.
Andre humanitære aktiviteter:	Bidrag til DNDi, Drugs for Neglected Diseases initiative – forskning på medisiner mot glemte sykdommer.
Innsamlingskostnader:	Kostnader forbundet med innsamling fra private og institusjonelle givere i Norge. Lønnskostnad for innsamlingsmedarbeidere ved kontoret i Norge inngår.
Administrasjonskostnader:	Kostnader til administrativ drift av det norske kontoret. Lønnskostnad for daglig leder og administrasjon ved kontoret i Norge inngår. Inkluderer også Leger Uten Grenser i Norge sin andel av driften av det internasjonale kontoret.

Leger Uten Grenser har for 2011 et negativt årsresultat på 19,8 millioner kroner. Underskuddet skyldes hovedsakelig allokering av midler fra arven etter Haaken A Christensen, mottatt i 2008, samt allokering av offentlige midler mottatt i forbindelse med Artistgallaen i 2010. Disse underskuddene er dog kun regnskapstekniske, og organisasjonenes økonomi er svært solid og god. Det er ledelsens oppfatning at fremlagte resultat og balanseoppstilling gir et riktig bilde av organisasjonens virksomhet.

Formålskapital

Leger Uten Grenser har en positiv formålskapital på 178,4 millioner kroner som skriver seg fra innsamlede midler. Før årets resultat utgjorde formålskapitalen 198,2 millioner. Pr 31.12.11 utgjør midler fra Haaken A. Christensens testamente 169,2 millioner kroner av formålskapitalen. Disse midlene vil bli benyttet til organisasjonens humanitære prosjekter i felt over en periode på 6-7 år. I tillegg består formålskapitalen av 2,5 millioner kroner som er det gjenstående beløpet av gaven mottatt fra NORAD i forbindelse med Artistgallaen i 2010. Disse midlene vil bli allokert i 2012. Resten av formålskapitalen består av en ikke øremerket formålskapital på 6,7 millioner. Årsregnskapet er utarbeidet under forutsetningen om fortsatt drift, noe styret mener er forsvarlig.

Det har ikke inntrådt hendelser etter 31. desember 2011 som påvirker Leger Uten Grensers resultat eller balanse.

Oslo, torsdag, 12. april 2012

Knut Andersen
Styremedlem

Kyrre Lind
Styreleder

Nina Hillesund
Nestleder/Styremedlem

Laurence Flevaud
Styremedlem

Karianne Flaatten
Styremedlem

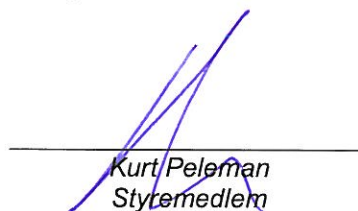
Hans Fredrik Ekjord
Styremedlem/Treasurer¹

Kristin Hove Pedersen
Styremedlem

Håkon Bolkan
Styremedlem

Kurt Peleman
Styremedlem

Anne Cecilie Kaltenborn
Daglig leder

¹ Ansvarlig for styrets økonomikontroll og -oppfølging

Årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning
Médecins Sans Frontières Norway
Leger Uten Grenser Norge
2011

Aktivitetsregnskap for perioden 1. januar til 31. desember

Alle beløp i hele kroner

	Noter	2011	2010
Anskaffede midler			
Offentlige prosjektmidler		38 287 869	53 658 524
Private innsamlede midler		171 404 698	155 127 412
Operasjonelle inntekter (private midler)		250 000	0
Finans og investeringsinntekter		7 049 780	7 532 220
Andre inntekter		200 038	61 268
Brutto midler anskaffet til humanitære formål		217 192 386	216 379 424
Forbrukte midler			
Kostnader til aktiviteter som oppfyller organisasjonens formål			
- Operasjonelle kostnader		186 209 803	173 127 020
- Informasjonsarbeid/temoignage		7 215 514	5 933 589
- Andre humanitære aktiviteter		4 076 996	2 620 420
Kostnader til innsamling av private midler		29 211 559	39 992 815
Kostnader til anskaffelse av offentlige prosjektmidler		763 251	440 690
Administrasjonskostnader	13	9 469 023	9 828 356
Sum forbrukte midler	7, 13	236 946 146	231 942 890
ÅRETS AKTIVITETSRESULTAT		-19 753 760	-15 563 466
Tilegg/reduksjon formålskapital			
Formålskapital med eksternt pålagte restriksjoner		-7 500 000	10 000 000
Annen formålskapital		-12 253 760	-25 563 466
Sum disponert	4	-19 753 760	-15 563 466

Se vedlagte noter til årsregnskapet

Balanse pr. 31. desember

Eiendeler

Alle beløp i hele kroner

	Noter	2011	2010
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Transportmidler	2	0	22 223
Oppussing	2	567 255	302 060
Maskiner og inventar	2	2 283 189	1 692 309
<i>Sum varige driftsmidler</i>		<i>2 850 444</i>	<i>2 016 592</i>
Finansielle anleggsmidler			
Pensjonsmidler	8	0	0
<i>Sum anleggsmidler</i>		<i>2 850 444</i>	<i>2 016 592</i>
Omløpsmidler			
Fordringer	10	6 583 381	5 854 408
Markedsbaserte fond	11	94 407 282	91 162 932
Bankinnskudd, kontanter	3	110 965 099	148 172 406
<i>Sum omløpsmidler</i>		<i>211 955 762</i>	<i>245 189 746</i>
Sum eiendeler		214 806 206	247 206 339

Balanse pr. 31. desember

Egenkapital og gjeld

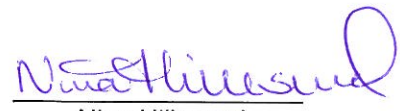
Alle beløp i hele kroner

	Noter	2011	2010
Formålskapital			
Formålskapital med eksternt pålagte restriksjoner	4	2.500.000	10.000.000
Annen formålskapital	4	175.907.066	188.160.826
<i>Sum formålskapital</i>		<i>178.407.066</i>	<i>198.160.826</i>
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	8	1.191.051	79.423
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		1.847.069	3.123.167
Skyldig lønn og skattetrekk		3.671.328	3.646.926
Skyldige offentlige avgifter		1.135.858	1.147.874
Avsetninger til prosjekter	5	25.457.004	36.610.414
Renter prosjekt som skal tilbakebetales		324.653	362.997
Annen kortsiktig gjeld	12	2.772.178	4.074.713
<i>Sum gjeld</i>		<i>36.399.140</i>	<i>49.045.514</i>
Sum formålskapital og gjeld		214.806.206	247.206.339

12.04.12

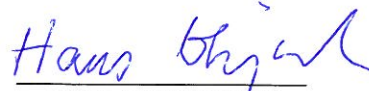

Knut Andersen
Styremedlem

Kyrre Lind
Styreleder

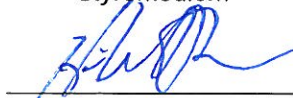

Nina Hillesund
Nestleder/Styremedlem

Laurence Flevaud
Styremedlem

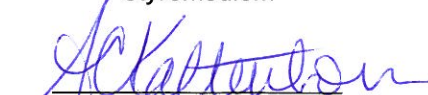

Karianne Flaatten
Styremedlem

Hans Fredrik Ekjord
Styremedlem/Treasurer¹

Kristin Hove Pedersen
Styremedlem

Håkon Bolkan
Styremedlem

Kurt Peleman
Styremedlem

Anne-Cecilie Kaltenborn
Daglig leder

¹ Ansvarlig for styrets økonomikontroll og -oppfølging

Kontantstrømoppstilling

Alle beløp i hele kroner

	2011	2010
Årets aktivitetsresultat	-19 753 760	-15 563 466
Poster i aktivitetsregnskapet som ikke har likviditetseffekt		
Avskrivninger	1 043 783	707 496
Investeringer, avhendelse og finansiering		
Kjøp driftsmidler	-1 877 634	-1 393 981
Andre endringer		
endringer i fordringer	-728 973	182 874
endringer i leverandørgjeld/annen kortsiktig gjeld	-2 566 246	5 172 870
endringer i avsetning til prosjekter	-11 153 410	-27 196 402
andre tidsavgrensingsposter	1 073 284	133 759
<i>Sum andre endringer</i>	<i>-13 375 345</i>	<i>-21 706 899</i>
Sum likviditetsendringer gjennom året	-33 962 956	-37 956 850
Likviditetsbeholdning 01.01	239 335 338	277 292 188
Likviditetsbeholdning 31.12	205 372 381	239 335 338
Likviditetsbeholdning 01.01 består av:		
Markedsbaserte fond	91 162 932	93 407 801
Bankinnskudd, kontanter	148 172 406	183 884 387
<i>Sum</i>	<i>239 335 338</i>	<i>277 292 188</i>
Likviditetsbeholdning 31.12 består av:		
Markedsbaserte fond	94 407 282	91 162 932
Bankinnskudd, kontanter	110 965 099	148 172 406
<i>Sum</i>	<i>205 372 381</i>	<i>239 335 338</i>

Noter til regnskapet

31. desember 2011

Alle beløp i hele kroner

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner. Alle beløp i notene er oppgitt i hele kroner dersom ikke annet er angitt.

Resultatregnskapet er klassifisert basert på aktivitet fremfor art. Formålet med et aktivitetsregnskap er å vise alle anskaffede midler fordelt på hovedtyper, og hvordan disse er anvendt i løpet av regnskapsåret. Note 7 viser kostnader etter art.

Formålskapital benyttes i stedet for Egenkapital. Dette er i henhold til god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner. Til forskjell fra andre virksomheter er denne kapitalen en kapital som skal brukes til organisasjonens formål og ikke til utdeling eller lignende.

Inntektsføring

Alle midler er innsamlet i Norge. Inntekter inntektsføres når de er oppjent, som regel på mottagelsestidspunktet. Arvede midler inntektsføres når organisasjonen har juridisk rett til arven, det er rimelig sikkert at arven vil bli mottatt og verdien kan måles tilstrekkelig pålitelig. Gaver i form av tjenester inntektsføres dersom fordelene er målbar.

Leger Uten Grenser mottar offentlige tilskudd fra Norad og Utenriksdepartementet til spesifikke prosjekter. Prosjektene har normalt varighet på 1 år. Pr 31.12.11 har organisasjonen 13 slike løpende prosjekter. Ubenyttede prosjektmidler tilbakebetales. Offentlige prosjektmidler holdes separat fra øvrige prosjektmidler. Det vises for øvrig til note 3 og 5.

Klassifisering og fordeling av kostnader

I aktivitetsregnskapet klassifiseres kostnader i tre hovedgrupper: kostnader til anskaffelse av midler, kostnader til formålet og administrasjonskostnader. Alle kostnader tilhørende en aktivitet er henført til denne. Felleskostnader som kostnader til IT, lokaler, porto, telefon o.l. er fordelt mellom aktivitetene i forhold til antall årsverk knyttet opp mot de ulike aktivitetene.

Klassifisering og vurdering av eiendeler og gjeld

Eiendeler som knytter seg til prosjekter, fordringer som tilbakebetales innen et år samt eiendeler som ikke er bestemt til varig eie eller bruk for virksomheten er klassifisert som omløpsmidler. Øvrige eiendeler er klassifisert som anleggsmidler. Tilsvarende prinsipp er benyttet for gjeldsposter.

Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående.

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler vurderes til virkelig verdi på balansedagen. Endring i virkelig verdi resultatføres som finansinntekt/-kostnad. Markedsverdi for de ulike plasseringene er spesifisert i note 11.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler består av inventar, IT-hardware og kontormaskiner.

Varige driftsmidler balanseføres til anskaffelseskost inkludert innkjøpskostnader, og avskrives over driftsmidlets levetid dersom denne er over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 15 000. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende. Påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris dersom det er sannsynlig at påkostningen bidrar til fremtidige økonomiske fordeler, og kostnaden kan måles pålitelig.

Varige driftsmidler avskrives over forventet brukstid etter lineær metode.

Pensjoner

Leger Uten Grenser regnskapsfører pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser i henhold til Norsk RegnskapsStandard 6 Pensjonskostnader. Se note 8 for detaljert informasjon.

Kontantstrømpoppstilling

Kontantstrømpoppstilling for 2011 er utarbeidet i henhold til god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner.

Noter til regnskapet

31. desember 2011

Note 2 Varige driftsmidler

	IT-utstyr og inventar	Oppussing	Transportmidler	Sum 2011	Sum 2010
Anskaffelseskost 01.01.	3 078 303	459 972	100 000	3 638 275	2 861 484
Tilgang kjøpte driftsmidler	1 573 231	304 403	0	1 877 634	1 393 981
Utrangerte driftsmidler	-253 279	-157 912		-411 191	-617 190
Anskaffelseskost 31.12.	4 398 256	606 463	100 000	5 104 719	3 638 275
Akkumulerte av-/nedskrivninger 01.01.	1 385 993	157 912	77 777	1 621 682	1 531 377
Akk. avskr. utrangerte driftsmidler	-253 279	-157 912		-411 191	-617 190
Akkumulerte av-/nedskrivninger 31.12.	2 115 066	39 208	100 000	2 254 274	1 621 683
Bokført verdi 31.12.	2 283 190	567 255	0	2 850 445	2 016 592
Årets av-/nedskrivninger	982 351	39 208	22 223	1 043 782	707 496

Lineære avskrivninger - økonomisk levetid

3-5 år	10 år	3 år
--------	-------	------

lht gjenstående leietid

Note 3 Kontanter og bankinnskudd

	2011	2010
Kontanter og bankinnskudd	110 965 099	148 172 406
Av dette er følgende bundel:		
Skattetrekk for ansatte	1 403 936	1 360 535
Depositum	853 915	379 233
Renter som skal tilbakebetales	324 653	362 997
Offentlig finansierte prosjekter	2 951 285	13 971 285
Sum bundne midler	5 533 789	16 074 050
Likvide midler disponibelt for Leger Uten Grenser	105 431 310	132 098 357

Note 4 Formålskapital

	Formålskapital med eksternt pålagte restriksjoner	Annen Formålskapital	Sum 2011	Sum 2010
Formålskapital 01.01	10 000 000	188 160 826	198 160 826	213 724 292
Årets resultat	-7 500 000	-12 253 760	-19 753 759	-15 563 465
Formålskapital 31.12	2 500 000	175 907 066	178 407 066	198 160 826

Formålskapital med eksternt pålagte restriksjoner gjelder offentlige midler som vi mottok i forbindelse med Artistgalla 2010. Disse midlene vil bli brukt over 2 år. Forbrukte midler rapporteres til NORAD i samsvar med vår nåværende NORAD-avtale. Annen formålskapital er hovedsaklig gjenværende midler fra testamentet til Haaken Christensen som vi mottok i 2008. Disse midlene skal allokere til prosjekter i de kommende 6-7 år.

Noter til regnskapet

31. desember 2011

Note 5 Avsetning til prosjekter

Avsetning til prosjekter fordeler seg som følger mellom privat og offentlig finansierte prosjekter:

	2011	2010
Offentlig finansierte prosjekter	451 284	3 971 284
Privat finansierte prosjekter	25 005 720	32 639 130
Sum	25 457 004	36 610 414

Note 6 Personalkostnader, antall årsverk m.m.

Personalkostnader	2011	2010
Lønnskostnader	21 950 454	20 241 163
Arbeidsgiveravgift	3 385 954	2 987 207
Pensjonskostnader	1 717 020	761 881
Andre personalkostnader	855 278	690 226
Sum	27 908 706	24 680 477

Antall årsverk/ansatte

I 2011 har Leger Uten Grenser lønnet totalt 82,6 årsverk, hvorav 23,9 årsverk er tilknyttet feltarbeid, 25,9 årsverk består av verve- og annen prosjektlaktivitet og 32,8 årsverk er tilknyttet kontorstillinger. I tillegg er det tilknyttet 3,2 årsverk til en internasjonal beredskapsgruppe. Innsats fra frivillige og praktikanter utgjorde i 2011 4,2 årsverk. Leger Uten Grenser har også hatt en sivilarbeider ansatt fra januar til mai 2011.

Godtgjørelser daglig leder og styre

	Lønn	Pensjon	Andre ytelser	Styrehonorar	Sum 2011	Sum 2010
Daglig leder	638 965	66 040	12 953		717 958	680 780
Daglig leder interim/ vikar	205 312	12 683			217 995	
Styret				121 874	121 874	98 763
Sum	844 277	78 723	12 953	121 874	1 057 827	779 543

Godtgjørelse til revisor

	2011	2010
Revisjonshonoraret er spesifisert som følger:		
Lovpålagt revisjon	157 313	101 250
Andre attestasjonstjenester	45 500	5 500
Andre tjenester utenfor revisjon	6 344	73 888
Sum	209 156	180 638

Alle beløp er inkl. mva.

Noter til regnskapet

31. desember 2011

Note 7 Kostnadsartsinndeling av SUM FORBRUKTE MIDLER i aktivitetsregnskap

	2011	2010
Humanitær bistand		
- privat finansierte prosjekter	140 451 621	130 102 804
- offentlig finansierte prosjekter	45 787 869	43 658 524
Sum humanitær bistand	186 239 490	173 761 328
Tilskudd til MSF Internasjonalt	1 385 841	4 068 212
Personalkostnader (spesifisert i note 6)	27 908 706	24 680 477
Avskrivning varige driftsmidler	1 043 783	707 495
Annen driftskostnad		
- fraktkostnader	176 428	99 997
- kostnader lokaler	2 177 204	1 397 536
- IT, inventar og utstyr	898 609	557 051
- reparasjon og vedlikehold	43 434	32 691
- innkjøpte tjenester/konsulenter	1 404 939	1 495 348
- kontorkostnader, telefon og porto	1 007 039	706 033
- møte- og kurskostnader	809 580	562 264
- reisekostnader	2 724 864	2 726 500
- reklamekostnader/innsamling av midler	10 220 677	20 296 341
- transaksjonskostnader	728 494	682 298
- andre kostnader	177 059	169 320
Sum annen driftskostnad	20 368 326	28 725 378
SUM	236 946 146	231 942 890

Noter til regnskapet

31. desember 2011

Note 8 Pensjoner

Selskapet har pensjonsordninger som omfatter i alt 55 personer. Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Forpliktelsene er dekket gjennom et forsikringselskap. Selskapets ansatte yter selv en andel av tilskudd til pensjonsmidlene. Ordningen er i tråd med OTP.

	2011	2010
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	1 818 417	957 031
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	241 683	174 797
Avkastning på pensjonsmidler fratrukket adm.kostnader	(83 199)	(79 735)
Resultatført aktuarielt tap/(gevinst)	98 449	31 046
Periodisert arbeidsgiveravgift	278 743	148 345
Netto pensjonskostnad	2 354 093	1 231 484
Påløpte pensjonsforliktelser (DBO) pr 31.12	7 485 552	4 236 363
Pensjonsmidler til markedsverdi pr 31.12	3 420 647	2 876 692
Påløpte pensjonsforliktelser (DBO) ekskl. AGA	(4 064 905)	(1 359 671)
Arbeidsgiveravgift	(573 152)	(191 714)
Påløpte pensjonsforliktelser inkl. AGA	(4 638 057)	(1 551 385)
Ikke resultatført virkning av estimalavvik	3 447 006	1 471 961
Balanseført netto forpliktelse/-midler inkl. AGA	(1 191 051)	(79 424)
Herav balanseført AGA	(147 185)	(9 815)

Fra og med 2009 er arbeidsgiveravgift inkludert i balanseført netto pensjonsforpliktelse/-midler.

Økonomiske forutsetninger:

Diskonteringsrente	4,60 %	5,40 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	5,40 %	5,70 %
Årlig forventet lønnsvekst	4,00 %	4,50 %
Årlig forventet G-regulering	3,75 %	4,25 %
Årlig forventet regulering av pensjoner under utbetaling	3,75 %	1,40 %

De aktuarmessige forutsetningene er basert på vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske faktorer og avgang.

Note 9 Leasingavtaler ikke balanseført

	Avtale inngått	Avtale utløper	Årlig leie inkl. mva
Kopimaskiner	01.03.2011	30.01.2016	53 745
Kaffemaskiner	12.01.2011	12.01.2015	54 880
Videokonferansesystem	04.01.2012	03.01.2015	40 140

Noter til regnskapet

31. desember 2011

Note 10 Fordringer

Leger Uten Grenser har pr. 31.12.11 mottatt testamentariske gaver som ikke er realisert. Disse er gjennomgått og vurdert av ledelsen og aktivert i den grad det er rimelig sikkert at inntekten vil bli mottatt og at inntekten kan måles med tilstrekkelig pålitelighet. Leger Uten Grenser har dessuten mottatt testamentariske gaver der arven er falt, men arvens størrelse ennå ikke er klarlagt. Disse gavene er ikke inntektsført siden kriteriet om pålitelig måling ikke er oppfylt.

	2 011	2 010
Testamentariske gaver aktivert pr 31.12.	262 894	858 887
Påløpne inntekter	2 540 565	1 900 000
Kundefordringer	2 957 228	2 039 384
Forskuddsbetalte kostnader	794 839	984 151
Andre fordringer	27 855	71 987
Sum fordringer	6 583 381	5 854 408

Note 11 Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

	2011	2010
	Markedsverdi	Markedsverdi
Markedsbaserte fond	94 407 282	91 162 932

Leger Uten Grenser har plassert vel 94 mill kroner i markedsbaserte fond, som er vurdert til virkelig verdi pr 31.12.11. Plasseringene er i tråd med styrets retningslinjer med hensyn til sikkerhet, risikospredning og likviditet.

Note 12 Annen kortsiktig gjeld

	2 011	2 010
Annen kortsiktig gjeld består av følgende poster:		
Forskuddsbetalt inntekt	2 437 500	1 462 500
Påløpte kostnader	334 678	2 612 213
Sum annen kortsiktig gjeld	2 772 178	4 074 713

Noter til regnskapet

31. desember 2011

Note 13 Formålsprosent og Innsamlingsprosent

Formålsprosenten

Formålsprosenten forteller hvor mye som faktisk er brukt på organisasjonens ideelle formål, og beregnes på grunnlag av regnskapslinjene "Kostnader til aktiviteter som oppfyller organisasjonens formål" i forhold til "Sum forbrukte midler."

Administrasjonsprosenten beregnes på grunnlag av regnskapslinjene "Administrasjonskostnader" i forhold til "Sum forbrukte midler."

	2011	2010	2009	2008	2007
Administrasjonsprosent (andel av forbrukte midler)	4,00 %	4,24 %	2,64 %	3,52 %	1,88 %
Formålsprosent (andel av forbrukte midler)	83,35 %	78,33 %	88,69 %	86,57 %	90,77 %
Det resterende er kostnader til anskaffelse av midler	12,65 %	17,43 %	8,67 %	9,91 %	7,35 %

Administrasjonsprosent og formålsprosent kan illustrere et noe uriktig bilde av organisasjonens drift i kjølvannet av TV-aksjonen 2006 samt Artistgalla 2010.

Midlene som ble samlet inn da Leger Uten Grenser hadde TV-aksjonen i 2006 ble i henhold til statuttene benyttet til organisasjonens formål i de tre påfølgende år. Dette førte til at formålsprosenten var noe høy i 2007, 2008 og 2009 når de innsamlede midlene ble allokert.

I desember 2010 hadde Leger Uten Grenser Artistgalla på TV2, der et av formålene var å rekruttere nye faste givere. En slik innsamlingsaktivitet er en stor investering i det året den foregår, mens inntektene kommer inn i årene etter. Formålsprosenten var dermed lavere i 2010.

Innsamlingsprosenten

Lov om innsamlinger krever at minst 65 prosent av innsamlede midler skal gå uavkortet til det oppgitte formålet. Innsamlingskontrollen i Norge har i februar 2010 offentliggjort retningslinjer for beregning av nøkkeltallet "Innsamlingsprosenten".

Det beløp som er disponibelt for organisasjonens formål defineres som "Private innsamlede midler", med fradrag av "Kostnader til innsamling av private midler". Innsamlingsprosenten beregnes som disponibelt for formålet satt i forhold til private innsamlede midler.

	2011	2010	2009	2008
Innsamlingsprosenten (disponibelt for formålet)	82,96 %	74,22 %	83,38 %	93,81 %

I 2008 mottok Leger Uten Grenser en arv fra Haaken Christensen på 220 millioner kroner. Dette forklarer den høye innsamlingsprosenten i 2008.

Den noe lavere innsamlingsprosenten i 2010 skyldes investeringen i Artistgallaen i desember. Kostnaden er ført i sin helhet i 2010, mens inntektene forventes å komme i mange år framover.

Note 14 Nærstående parter

Leger Uten Grenser har i 2011 hatt transaksjoner med søsterorganisasjoner i Leger Uten Grenser Internasjonalt. Transaksjonene består hovedsakelig av viderefakturerte lønnskostnader for feltarbeidere fra Leger Uten Grenser i Norge til de operasjonelle sentrene i Brussel, Amsterdam, Barcelona, Paris og Geneve. Leger Uten Grenser i Norge overfører prosjektmidler, både private og offentlige, til de operasjonelle sentrene. I tillegg overfører Leger Uten Grenser i Norge bidrag til drift av det internasjonale kontoret i Geneve og det operasjonelle senteret i Brussel.

	2011 (resultat)		2011 (balanse)	
	Inntekt	Kostnad	Gjeld	Fordring
Søster organisasjoner (Leger Uten Grenser i Sverige og Danmark)			157 133	16 787
Operasjonelle sentre (viderefakturerte lønnskostnader)				2 769 811
Operasjonelle sentre (overføring av prosjektmidler)		180 757 171	25 005 720	
Internasjonale kontoret (tilskudd til drift samt ulike feltrelaterte initiativ)		4 096 160	13 315	
Sum transaksjoner med nærstående parter	-	184 853 331	25 176 168	2 786 598

Leger Uten Grenser har i 2011 ikke hatt noen transaksjoner med andre nærstående parter, som medlemmer av styret og ledelsen.

**Til generalforsamlingen i
MSF Norway Leger uten grenser Norge**

Grant Thornton Revisjon AS
Bogstadveien 30
0355 Oslo

Tlf: +47 22 20 04 00
Faks: +47 22 20 04 10
E-post: oslo@grant.thornton.no
www.grant.thornton.no
Org.nr. 987 632 380 MVA

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for MSF Norway Leger uten grenser Norge som viser et aktivitetsresultat på minus kr 19.753.760. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2011, aktivitetsregnskap og kontantstrømoppstilling, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig lederer ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er regnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til MSF Norway Leger uten grenser Norge per 31. desember 2011 og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 12.04.2012
Grant Thornton Revisjon AS

Hans-Christian Axelsen
Statsautorisert revisor